

"Stajerc" izhaja vsaki več datiran z dnevom naslednje nedelje.

Vročina velja za Avstrijo: za celo leto 1 krone, za Ogrsko 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane a celo leto 6 kron, za Češko pa 8 kron; a drugo inozemstvo se odčini naravnino z oziroma visokost pošiljanja. Naročnino je plačati naprej. Posamezne letv. se prodajajo po 10 v letu.

Dobrodošlo in upravljivo se nahaja v gledališču po stopi Štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 250— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 38.

V Ptiju v nedeljo dne 17. septembra 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Velikanski enotni sunki Rusov zavrnjeni. — Bitka ob Sommi traja naprej. — Nemško-bolgarsko prodiranje v Dobrudži. — Vpoklici črno-vojnikov.

Poljedelci! Kmetovalci!

Októri in okoli naših mej prežijo plenilni sovražniki, ki nam nočejo le ugrabiti živil, temveč nas nameravajo z gladom prezagati. Sovražnim navalom zmagovalo ključujejo naše junaške čete ob strani naših zavrnikov. Preprečiti sramotni naklep naših protivnikov, da bi nas izstradali, je naloga naših, ki so ostali v zaledju. Letina je večina že spravljena. Sedaj gre za to, da posamezimo: Štajerski kmetje vedo, kaj morajo uraditi za svojo od štajerskega železnega zavora zavrnjeni, ljubljeno očetnjavo! **V teh resnih časih bi bilo hudo delo na Vaši domovini, na Vaših rojakinjih, če bi ne hoteli deliti svojih zalog, ki jih sami ne rabite, z drugimi.** Nikdo od Vas si sedaj ne sme pridržati od potrebnih živil več, ko mu pristoja za njega, njege svojice in njegovo družino. Oblast mora kar rabijo vsi oni, ki niso sami poljedelci in kateri letina je bila letos uničena, razdeliti na Vas, ki ste že zeli.

Oblasti Vam mora toraj predpisati, kaj morate morali oddati od Vaše žetve. Izvršilo je bo to predpisanje po izmeri Vaših zalog in Vaše potrebščine. Oddajati se bo moralno in lastveno nameščenim komisijonarjem vojnopravnega zavoda za žito. Če Vam je težko odstopiti del tega, kar ste sami s svojim delom sejali in želi, pa mislite na tisoče, ki nimajo nikake lastne zemlje, od koje donosa in se mogli preživljati, mislite na tisoče dečev, ki v težkem dnevnem in ponočnem delu v neštivilnih tovarnah izdelujejo potrebštine za naše čete, za naše vojake! Mislite na vse one, ki delajo za to, da morajo na železnice prevažati dnevno ogromna kmena in velikanske množice ljudstva, da morete odpošiljati pisma na Vaše ljube na mesto in jih morete od njih dobivati, da morete rokodelce izvrševati svojo obrat, trgovcev nadaljevati svoj obrat, da se vzdrži v deželi na red in da ostane vsakomur, kolikor je pač to v vojski mogoče, življenje znosno. Mislite na mnoge tisoče žena in otrok v mestih in trgih, katerih možje in očetje stojijo napad na straži — vti ti ne morejo žeti ka-

kor Vi sadove lastne zemlje, vti ti so navezani na to, kar Vi nazažajete in kar jim Vi date!

Omlatite žito, kakor hitro morete! Oblast Vam bo mogla priskrbeti tudi mlatilnice in mlatiče! **Ne dajajte v mlince za plačo več žita, kolikor ga rabite za črez zimo. Mnogo 100 vagonov sadov lahko ostane potem ohranjenih za potrebsčino dežele Štajerske, tako, da lahko brez skrbi pričakujemo zime!** Poznam zvesto srce Štajercev in vem, da se štajerski kmete ne bo le zavedal svoje dolžnosti na bojišču, temveč je tudi, kakor tudi njegova žena, ne bo pozabil v domačiji. **Pričakujem, da ne bo nikdo od Vas vseh skrival ali zadreževal svojih zalog.** Takega izdajalca na Vaši domovini bi ne doletela le neizprosna kazen, temveč gotovo bi mu bilo zaničevanje od Vas vseh. Ne zabite, da je, če sedaj zamudite Vašo dolžnost, zastonj tekla kri mnogih pridnih vojakov, kajti potem bi bila Vaša in naše očetnjave dobrodost žalostnejša, ko najhujši časi, kar ste jih dosedaj doživeljali. Čim bolj vneto Vi vsi doma sedaj storite svojo dolžnost, tem hitrejša in bolj gotova nam bo zmaga!

C. kr. štajersko namestništvo

Gradeč, dne 4. septembra 1916.

C. kr. namestnik:
Clary m. p.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 8. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Na obeh straneh ceste Petroseny-Hatszeg so od včeraj dopoldne sem boji v toku. Zapadno od Czik-Szerede bilo so naše čete pred premočnim sovražnim napadom na gorovje Hargita nazaj vzete. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih in v vzhodni Galiciji trajajo luti boji nemanjšano naprej; zlasti vzhodno od Hallcica se vodijo z veliko ljutostjo. Tukaj je ponovil sovražnik trikrat svoje brezuspešne napade; vse postojanke so v naši roki. —

Fronta princa Leopolda bavarskega. Polozaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti stali so Monte San Gabriele in sedlo Dola, ob tirolski fronti pa naše postojanke južno od dolin Traginjola ter Fleimsa pod trajnim topovskim ognjem. Vzhodno od Val Morbia so naše čete pri nekem posrečenem podjetju 55 vjetih napravile.

Južno-vzhodno bojišče. Slabješi sovražni oddelki, ki so bili prekoračili Vojsko, bili so po lastnih varstvenih oddelek zopet na južno obrežje prepoden.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Hoffer, fml.

Turki marširajo zoper Rumunsko.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 8. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Ob Sommi severno od reke trajno veliko artiljerijsko delovanje. Južno reke vnel se je infanterijski boj popoldne znovega. **Z največjimi izgubami** bil je nasprotnik zavrnjen; zapadno od Berny ostali so posamezni deli jarkov v njegovi roki. — Na desno od Maase smo, kakor se je pozneje poročalo, pri predvčerajskih bojih na ozemlju izgubili. Ljuti obojestranksi ogenj traja naprej.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Nič novega. — Fronta nadvojvode Karla. Ob Zloti Lipi, južno-vzhodno od Berezany, in ob Narajowki se je več ruskih napadov pod znatnimi izgubami izjavilovo. V Karpatih imela so nemška podjetja južno-zapadno od Schipotha uspeh. Močnejši sovražni napadi bili so južno-zapadno od Schipotha odbiti.

Balkansko bojišče. Severno od Dobrica so bolgarske in turške čete zopet rusko-rumunske sile nazaj vrgle.

Prvi generalkvartirmojsler Ludendorff.

Uspehi Turkov proti Rusom v Galiciji.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d s o b o t e .

K.-B. Dunaj, 9. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta zoper Rumunsko. V Karpatah na obeh straneh ceste Petroszeny-Hatszeg vrgle so naše čete sovražnika 4 kilometre za njegovo postojanko nazaj. Neki novi močni sovražni napad proti desnemu krilu te skupine povzročil je, da smo jo v prejšnje postojanke nazaj vzeli. — Večkratni poskusi sovražnika, prodreti z infanterijo in kavaljerijo proti visočinam zapadno od Csik-Szerede, bil je prepričen. Drugače je položaj nesprenemjen. — Fronta nadvojvode Karla. Po večkratnih brezuspešnih napadih močnih sovražnih sil proti visočinam vzhodno doline Cibola polastil se je sevražnik posameznih delov tega frontnega oddelka. Na ostalih delih naše karpatke fronte vladal je včeraj razmeroma mir.

V z h o d n i G a l i c i j i južno-vzhodno in južno od Brzezany poskusil je sovražnik včeraj zopet, prodreti našo črto; bil je povsod pod za njega velikimi izgubami zavrnjen. **Hrabro zadržanje v tej pokrajini borečih se turških čet se mora posebno omeniti.** V teh bojih izgubil je sovražnik na vjetih **1000 mož** in 5 strojnih pušk. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nesprenemjen.

Italijansko bojišče. Italijanski artiljerijski ogenj je bil popoldne med Monte Santom in morjem živahnejši. Tudi na tirolski fronti bilo je več oddelkov od Italjanov brezuspešno obstreljevanj. Sovražne patrule in oddelki, ki so poskusili na posameznih krajih naprej priti, bili so zavrnjeni. Italijansko letalo vrglo je pri Nabrežini bombe, brez da bi napravilo škode.

J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Pri c. in kr. četah nobene spremembe.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Čez 1000 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo o d s o b o t e .

K.-B. Berlin, 9. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Sovražni infanterijski napadi ob Sommi in ponehali so čez dan. Angleško delno podjetje v gozdu Fourneau in ponočni francoski napadi proti oddelku Berny-Deniecourt so se ponešrečili. Očistili smo male, v sovražni roki ostale kose naše postojanke. Artiljerijski boj gre naprej. Na desno od Maase oživel se je zopet boj severno-vzhodno trdnjave Souville. Po menjajočih se bojih imamo del tukaj izgubljenega ozemlja zopet v roki. Počni ljuti obojestranski artiljerijski ogenj od utrdbe Thiaumont pa do gozda Chaptite.

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta princa Leopolda bavarskega. Nič novega. — Fronta nadvojvode Karla. Nadaljevanje ruski napadi med Zlata Lipa in Dnještrrom tudi včeraj niso imeli nobenega uspeha. S protisunkom so bili vsiljeni sovražni oddelki zopet iz naših jarkov in ob fronti turških čet preko njih izhodnim postojankam nazaj vrženi. V jeli smo čez 1000 Rusov in zavplnili več strojnih pušk. V Karpatih vporabil je nasprotnik močne sile proti našim visočinskim postojankam zapadno od Schibotha in pri Dorna-Watra. Severno-vzhodno Capula se je umaknilo prisisku.

Balkansko bojišče. Pri Dobruču se je zopetni sovražni napad izjalovil.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Mangalia od nemškega podmorskega čolna obstreljevana.

K.-B. Berlin, 9. septembra. Eden naših (nemških) podmorskih čolnov obstreljeval je mesto in pristaniške naprave Mangalia ob rumunskem obrežju na Črnom morju uspešno z granatami.

Japonska križarka potopljena.

K.-B. Bern, 9. septembra. „Bund“ poroča: Glasom „Ruški Invalid“ se je japonska križarka „Kasagi“ med viharjem pri obrežju od Hokkaido potopila. Posadka je štela 440 mož.

* * *

(Zavarovana križarka „Kasagi“ bila je leta 1898 zgrajena, imela je 4900 ton velikosti, 22,5 milj hitrosti, 26 topov in 440 mož posadke. Op. uredništva.)

Ponesrečeni italijanski in ruski napadi.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Dunaj, 10. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta proti Rumunski. Položaj nesprenemjen. — Fronta nadvojvode Karla. En sovražni napad proti našim postojankam zapadno doline Cibola bil je zavrnjen. V vzhodni Galiciji nastopil je mir. Drugače noben dogodek. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Mestoma nekaj živahnejše bojevno delovanje. Ob spodnjem Stochodu izjalovil se je neki sovražni napad v artiljerijskem zatvornem ognju.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti stala sta kraška visoka planota in tolminsko mostičje pod močnejšim sovražnim artiljerijskim ognjem. Živahno artiljerijsko in patruljsko delovanje ob posameznih oddelkih tirolske fronte traja naprej. Severno od doline Travgino razvršile so naše čete neko naprej potisnjeno sovražno obrambo in so prizadele pri temu, brez da bi same le enega moža izgubile, Italijanom znatne izgube.

J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Nič novega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Rumunska trdnjava Silistria zavzeta.

Nemško uradno poročilo o d n e d e l j e .

K.-B. Berlin, 10. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Bitka ob Somme se po včerajnjem bojevnem odmoru nadaljuje. Angleški, na 15 kilometrov široki fronti med Thiepvalom in Comblesom izvršeni sunek razbil se je na vztraj-

Kakor znano, je Grška zdaj od naših sovražnikov skoraj popolnoma podjavljena, ker njen kralj — svak nemškega cesarja — ni hotel prelomiti svoje besede. Angleži in Francozzi so deloma že zasedli glavno mesto Grčije, starodavno prestolico Atene, katere sliko prinašamo. Atene so od leta 1835 sem glavno mesto Grške.

Das moderne Athen mit dem Königsschloss.

nosti pod poveljstvom generalov pl. Marschall in pl. Kirchbach stojecih. Pri Longevalu in Ginchy bližinski boji še niso zaključeni. Francozzi so bili v oddelku Barleux-Belloy od regimentov generala pl. Quast krvavo odbiti. Severozapadno od Chaulnesa napravili smo pri čiščenju posameznih delov jarkov vjeti in smo zavplnili 6 strojnih pušk. — Na desno od Maase vršili so se novi boji južno utdbe Thiaumont in vzhodno od Flerryja. Vsiljeni sovražnik je še protisunkom vržen. — V zračnem boju izgubili so naši nasprotniki v zadnjih dneh — večinoma ob Sommi — devet, z našim odpornim ognjem pa tri letala. Hauptman Böckle sestrelj je svojega 22. nasprotnika.

V z h o d n o b o j i š c e . Razven opotovanjih brezuspešnih ruskih napadov proti bavarskim četam pri Star a Czerwicze ob Stochodu je položaj od morja pa do Karpat nesprenemjen. V Karpatih nadaljeval je sovražnik svoje napade. Zapadno od Schipotha pridobil je na ozemlju; drugače je bil povsod zavrnjen. Južno od Dorna-Watra so prišle nemške čete z Rumunij v dotiko.

Balkansko bojišče. Silistria je padla. Krvave izgube Rumunov in Rusov v zadnjih bojih izkazujejo se kot jako znatne. — Obmakodonski fronti noben dogodek nezbegnega pomena.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta proti Rumunski. Severno od Orsove zavrnile so naše čete več sovražnih napadov. — Fronta nadvojvode Karla. Močnejši sovražni napadi severno doline Zlate Bistriče in pri Rafalowki ostali so brezuspešni. Drugače nobeni dogodki. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob spodnjem Stochodu ponovil je sovražnik svoje ljute napade ki so se razbili v artiljerijskem ognju ali pred lastnimi jarki. Na ostali fronti je položaj nesprenemjen.

Italijansko bojišče. Ob fronti med dolinama Etsch in Astach razvili so Italijani povišano delovanje. Naše visotinske postojanke v tem prostoru stale so včeraj pod močnim ognjem artiljerije in min. V oddelku Monte Spil in Monte Deste bil je sunek večih sovražnih bataljonov odtis. Ob Pasubio vdrl je nasprotnik na dve mestih v naše črte. Protinapadi so ga vrgli takoj zopet vun. V naši roki je ostalo 68 vjetih. Tudi na Monte Mai izjalovil se je en sovražni napad. Ob ostali fronti na južnem zapadu držal se je topovski boj večinoma v večih oddelkih na zmerni visočini.

Atene.

V o

En
tisk
bor
turi
dne
nad
sta
avs
se
ko
svo
hrb
teg
tud
v g
in
pus
sta
sod
bil
poz
da
bro
kol
odi
pos
Le
var
vel
A J
— ba
9.
pel
in
so
od
Pr
z e
pre
Fr
us
v i
8.
od
tih
s l
vz
L
S
me
po
vo
D
ka
do
su
po
ta
je
te
v

L
S
me
po
vo
D
ka
do
su
po
ta
je
te
v
ga

Južno-vzhodno bojišče. Ob vojusi nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Enver-paša v avstro-ogrskem glavnem stanu.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Iz vojnega tiskovnega urada se piše:

Prihajoč od fronte v naših vrstah se borejo cesarski otomanskih (turških) čet, je turški vice-generalismus Enver-paša dne 10. t. m. dopoldne v bivališču c. in kr. nadpoveljstva dospel. Bil je prvi osebni staneck ob teh najvišjih poveljnikov zveznih avstro-ogrskih in turških armad — pomembni staneck, zlasti ker se je izvršil v trenutku, ko je pokazala bojevna složnost s tako srečo svoje plodove nasproti namovu nastalemu zabitnemu sovražniku. Hvaležno uvaževanje tega zvestega bratstva orožja izrazil se je tudi v izredno prisrčenem sprejemenu. Pogovori v glavnem stanu trajali so popoldne dne 10. in dopoldne dne 11. t. m. Dne 11. t. m. zapustil je Enver-paša zopet avstro-ogrski glavni stan. Na vožnji od in do kolodvora ter povod, kjer se je turški generalismus zadržal, bil je od prebivalstva mesta najprisrčnejne pozdravljen.

Zračni napad na Italijo.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se danes razglaša:

Dogodki na morju.

V noči od 11. na 12. septembra je neko brodovje pomorskih letal letališče v Gesiju, kolodvorske naprave od Falconart in odporne baterije od Ancone napadlo. V poslopu za letala se je večkrat polno zadelo. Letala so bila od odpornih baterij obstreljena, pa so se nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 11. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta vojvoda Albrechta württemberškega. Nič novega. — Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Velikemu angleškemu napadu od 9. t. m. sledili so včeraj omejeni ali krepko peljani sunki ob cesti Pozieres-Le Sars in proti oddelku Ginchy-Cambles; bili so zavrnjeni. Za Ginchy in južno-vzhodno od tam so danes zjutraj novi boji v toku. Pri Longevalu in ob gozdici Leuze so včeraj popisanih bližinskih bojih na prej potisnjeni jarki v roki sovražnika ostali. Francozi napadli so južno od Somme brez uspešno pri Bellou in Vermandovillersu. Mi smo pridobili posamezne, dne 8. septembra od nasprotnika zasedene hiše od Berny nazaj in smo napravili čez 50 vjež. — Fronta nemškega prestolonaslednika. Mestoma ejstri topovski boj vzhodno od Maase.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Na obeh straneh Stara Czerwicze bili so zopet z močnimi silami napredajoči Rusi, kakor dan prej, krvavo zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Karla. Boji med Zloto Lipo in Dnjestrom dne 7. in 8. septembra se izkazujejo kot poskusi Rusov, pod izrabo pridobljenega ozemlja od 5. septembra v hitrem sunku prodereti na Ursztyn in se obenem polasti Halcza. Spretno peljana in istako izvršena obramba grofa pl. Bothmer je to nakano preprečila. Rusi so imeli izredno težke izgube. — V Karpatah je položaj v splošnem nespremenjen.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta proti

Rumunski. Položaj nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih trajajo boji naprej. Vsi napadi, ki jih je sovražnik proti našim postojankam severno od doline Zlate Bystrice in v zgornji dolini Czermocz naperil, ostali so brezuspešni. Drugače v vzhodni Galiciji nobeni dogodki. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob spodnjem Stochodu poskusil je nasprotnik z velikimi množicami našo črto predreti. Bil je pod zanj težkimi izgubami zavrnjen. V ostalih delih fronte zmerni artiljerijski ogenj.

Italijansko bojišče. Na fronti med Etacho in Aspach-dolino ponovili so Italijani svoje napade v oddelkih na Spilu-Monte Mayo. Bili so povsod pod občutnimi izgubami zavrnjeni. Na Primorskem se je artiljerijsko delovanje v oddelku kraške visoke planote povečalo.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in k. četah nobena sprememb.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Mackensen poveljnik zoper Rumune.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 12. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Na obeh straneh Somme bile so sovražne napadne nakane v splošnem z zatvornim ognjem preprečene. V gozdu Fouraux in Leuze poskusili so Angleži zaman, pridobiti na ozemlju v boju z ročnimi granatami. Vas Ginchy padla je včeraj zjutraj v roko sovražnika. Artiljerijski boj se z ljutostjo nadaljuje.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Staro Czerwicze se je neki z močnimi silami peljani ruski napad pod težkimi izgubami pred našimi obrambami razbil. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih so bili sovražni napadi v pokrajini Babaludowa, pri Cimbroslawi in ob Capulu odbiti. V protisunu pri Cimbroslawu smo vjele 170 Rusov.

Balkansko bojišče. Pod poveljstvom generalfeldmaršala pl. Mackensen stojete nemške in bolgarske sile nadaljujejo svoje prodiranje v Dobrudši. — Na makedonski fronti živahn artiljerijski boj. — V pokrajini Vardarja vodijo bolgarske čete uspešne boje ob Strumi.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Položaj nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. Od Rusov proti naši karpati fronti med Smotrecem južno-zapadno od Zabie in Zlate Bystrice peljani enotni množinski napad izjalovil se je na odporu hrabrih braniteljev pod sovražnika najtežjimi izgubami. V vzhodni Galiciji nobeni dogodki. Fronta princa Leopolda bavarskega. Razven zmerne ognja artiljerije in minskih metalcev ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti traja sovražni artiljerijski ogenj naprej. Med Etach in Aspach-dolino je precejšnji mir nastopal.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Vojusui deloma zmerni boji.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Zračni napadi na Cervignano in Benetke.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

V noči od 12. na 13. t. m. je brodovje pomorskih letal kolodvorske naprave in vojaške objekte od Cervignana z mnogoštevilnimi bombami dobro obmetalo. Dva

večja požara, ena ljuta eksplozija v enem objektu in več polnih zadetkov v kolodvorski napravi se je doseglo. Drugo brodovje pomorskih letal je v isti noči vojno pristanišče Benetke napadlo. Zadelo se je polno z najtežjimi bombami v arzenalu, v ladjedelnicah, pri gazometrih, v fortu Alberone in v pristaniških napravah od Chiozze; v Chiozzi se je opazilo tudi več požarov. Obe brodovji pomorskih letal ste se vkljub najljutemu obstrelevanju nepoškodovani vrnili.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Iz novega se je bitka severno od Somme vnela. Naše čete stojijo med Combles in Somme v težki borbi. Francozi so vdrli v Bouchesennes. Artiljerijski boji se na obeh straneh reke z veliko ljutostjo nadaljujejo. Fronta nemškega prestolonaščnika. Na desni od Maase so se francoski napadi v Thiaumont-oddelku in v dolini Souville izjavili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nespremenjen. Manjši ruski sunki bili so severno od izliva Dwetin in pri Garbunowki (severno od Dünaburga) zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih zapričeli so Rusi na fronti od Smotreca do Zlate Bystrice (južno-zapadno od Zabie) z enotnim množinskim napadom. Bili so povsod pod najtežjimi izgubami od naših hrabrih, pod poveljstvom generala pl. Conta stojecih čet zavrnjeni. — V Siebenburgenu so nemške čete v oddelku od Hermannstadta in južno-vzhodno od Hötzinga z Rumuni v vojno dotiko stopile.

Balkansko bojišče. Gibanja v Dobrudži izvršujejo se po načrtu. — Ob makedonski fronti nobeni dogodki posebnega pomena.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Napadalni uspehi nemških pomorskih letal.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Dne 11. septembra napadla so nemška pomorska letala pred Konstanto in južno od nje ruske pomorske vojne sile. Opazilo se je, da se je zanesljivo zadelo na neki linijski ladji, nekem podmorskom čolnu in nekaterih razruševalcih. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila.

Dne 12. septembra napravilo je več naših brodovje pomorskih letal v morju pri Rigi napad na sovražne pomorske bojne sile. Večkrat se je zanesljivo zadelo in en sovražni razruševalci potopili. Vkljub najljutemu obstrelevanju so se vsa letala nepoškodovana vrnila.

Izpred sodišča.

Pretirane cene sadja.

Erfurt, 7. septembra. Tukajšnja sodnija obsodila je neko trgovko s sadjem, ki je bila nakupila funt jabolk za 25, prodajala pa za 50 pfenigov, torej s 100% dobička, na 400 mark denarne globe ali 80 dn i zapora; v sodbi se je tudi izreklo, da se mora sodba in njena v temeljitev v dveh časopisih javno razglasiti.

Sleparija z vojaškimi podporami.

Zara, 6. septembra. Pred tukajšnjo delno sodnijo se je vršila razprava zaradi večle spleparje z vojaškimi podporami. Na obtožni klopi sedelo je 103 kmeto v iz občin Kistanje in Benkovac ter trije pomočniki v preiskovalnem zaporu umrlega glavnega kriča Endrizzi, pisarniškega oficijanta pri okrajnemu glavarstvu v Benkovacu. Ta Endrizzi ponarejal je spise, ki jim je pritisnil tudi uradni pečat, na katerih podlagi so po-